

ضرورت بررسی ابعاد مختلف سقط جنین در ایران

زهره بهجتی اردکانی (B.Sc.)^۱، محمدمهدی آخوندی (Ph.D.)^۲، محمدرضا صادقی (Ph.D.)^۳، هومن صدوری اردکانی (M.D.)^۳.

۱- کارشناس پزشکی اجتماعی، گروه حقوق بیوتکنولوژی و اخلاق پزشکی، پژوهشکده فناوری‌های نوین علوم پزشکی جهاددانشگاهی - ابن‌سینا، تهران، ایران.

۲- استادیار، گروه غدد تولید مثل و جنین‌شناسی، مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی تولید مثل، پژوهشکده فناوری‌های نوین علوم پزشکی جهاددانشگاهی - ابن‌سینا، تهران، ایران.

۳- مربی، گروه عفونت‌های تولید مثل، مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی تولید مثل، پژوهشکده فناوری‌های نوین علوم پزشکی جهاددانشگاهی - ابن‌سینا، تهران، ایران.

چکیده

مقدمه: سالیانه زندگی و سلامت میلیون‌ها انسان به علت پایان بخشیدن به حاملگی‌های ناخواسته در معرض خطر جدی قرار می‌گیرد. وقوع میزان چشمگیر سقط‌های القایی و غیربهداشتی در سراسر جهان و به ویژه در جوامع در حال توسعه و منجر شدن بسیاری از این سقطها به مرگ و میر مادران در سنین باروری، برجای گذاردن صدها هزار ناتوانی جسمی و جنسی، گزارش بالاترین آمار و ارقام سقط‌های غیرایمن از جوامع در حال توسعه به ویژه جوامعی با منع و محدودیت قانونی بیشتر، از مشکلات عمده سلامت باروری زنان است که ضرورت بررسی جامع ابعاد مختلف سقط جنین را در جوامع مختلف و از جمله ایران (سالیانه با حداقل ۸۰/۰۰۰ سقط) آشکار می‌سازد. هدف از این مطالعه آشنائی با معضل سقط جنین در جامعه است که ممنوعیت‌های موجود شرعی، قانونی و فرهنگی موجب افزایش میزان سقط جنین به صورت سقط‌های القایی و غیربهداشتی گردیده است. بررسی علل این افزایش و به دنبال آن آگاه‌سازی جامعه نسبت به ابعاد متنوع معضلات سقط‌های غیربهداشتی از اهداف این تحقیق است، تا از یکسو با آشناسازی صاحب‌نظران و قانونگذاران با وضعیت موجود کشور و جهان، زمینه تغییر نگرش فراهم گردد و از سوی دیگر زمینه رفع معضلات و جلوگیری از روند افزایش میزان سقط‌های غیربهداشتی، با بکارگیری آموزش‌های لازم و قانونمند کردن سقط در موارد ممکن فراهم گردد.

روش مطالعه: این پژوهش با بهره‌گیری از روش مطالعه اسنادی و کتابخانه‌ای تدوین گردیده است.

بحث و نتیجه‌گیری: با توجه به جوانی جمعیت ایران، تغییر نگرش زنان در مورد بعد خانواده، تأخیر در ازدواج، نبود والدین در اوقات زیادی از روز در خانواده، تأثیر محدودیت‌های قانونی بر روند شکل‌گیری سقط غیربهداشتی، به خطر انداختن سلامت روانی - اجتماعی جسمی و جنسی زنان و مردان و افزایش هزینه‌های درمانی و تأثیر آن بر بودجه بهداشتی، نیازمند تغییراتی در سیاست‌های قانونی با بهره‌گیری از مفهوم سلامت از دیدگاه سازمان بهداشت جهانی می‌باشد تا شاهد کاهش چشمگیر سقط‌های غیربهداشتی باشیم. به نظر می‌رسد امکان دستیابی به راهکارهای قانونی با لحاظ نمودن ابعاد جامع سقط جنین و با بهره‌گیری از عدم اجماع فقهی در مورد «زمان ولوج روح» و با تکیه بر قانون مستند و توانمند اسلامی «لا حرج»، تجویز سقط جنین در مواردی خاص میسر خواهد بود.

کلید واژگان: سقط جنین، سقط جنین غیربهداشتی، سقط جنین القایی، حاملگی‌های ناخواسته، محدودیت‌های قانونی، عوارض سقط جنین، مرگ و میر ناشی از سقط جنین.

مسئول مکاتبه: زهره بهجتی اردکانی، گروه حقوق بیوتکنولوژی و اخلاق پزشکی، مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی تولید مثل و نازایی، پژوهشکده ابن‌سینا، تهران، ایران.

پست الکترونیکی: zbehjati@avesina.ac.ir